

Regionsudvalgets udtalelse om Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet — Strategidokument fra Europa-Kommissionen om fremskridt i forbindelse med udvidelsen (Rumænien)

(2006/C 31/04)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: Strategidokument fra Europa-Kommissionen om fremskridt i forbindelse med udvidelsen (KOM(2004) 657 endelig — SEK(2004) 1200),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 29. november 2004 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 28. september 2004 om at pålægge Underudvalget for Forbindelser Udadtil at udarbejde en udtalelse om Europa-Kommissionens strategi for fremskridt i forbindelse med udvidelsen,

under henvisning til formandskabets konklusioner efter Det Europæiske Råd den 16. og 17. december 2004 (nr. 16238/04),

under henvisning til Europa-Parlamentets betænkning om Rumæniens fremskridt hen imod tiltrædelse (KOM(2004) 0657 — C6-0151/2004 — 2004/2184(INI)),

under henvisning til Regionsudvalgets politiske prioriteter for 2002-2006, hvoraf det fremgår, at EU's udvidelse anses som en enestående mulighed for at sikre fred og stabilitet samt styrke integrationsprocessen i hele EU,

under henvisning til sin resolution af 13. februar 2003 om »Kommissionens arbejdsprogram og Regionsudvalgets prioriteter for 2003« (CdR 6/2003 fin ⁽¹⁾),

under henvisning til sin udtalelse om dokumentet »Mod et større Europa: strategipapir og rapport fra Europa-Kommissionen om de enkelte ansøgerlandes fremskridt i retning mod tiltrædelse« samt »Rapport til Rådet fra Kommissionen — information om EU's udvidelse« (CdR 325/2002 fin ⁽²⁾),

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen om handlingsplaner til forbedring af administrationens og retsvæsenets kapacitet og overvågning af de tilsagn, som de forhandlende lande har afgivet under tiltrædelsesforhandlingerne« (CdR 244/2002 fin),

under henvisning til fælleserklæringen fra den rumænske sammenslutning af lokale myndigheder og Regionsudvalget undertegnet i Bukarest i anledning af Regionsudvalgets 11. konference afholdt i perspektivet om EU's udvidelse (3. oktober 2001) ⁽³⁾ og Regionsudvalgets seminar om udvidelsen i Essex (5. november 2004) ⁽⁴⁾,

under henvisning til tale om »Rumænien og EU: fælles fremtid, fælles udfordringer« af Olli Rehn, medlem af Europa-Kommissionen med ansvar for udvidelsen (Bukarest, 28. februar 2005) ⁽⁵⁾,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 496/2004 rev. 1), som blev vedtaget af Underudvalget for Forbindelser Udadtil den 26. april 2005 med Lars Abel, amtsrådsmedlem, Københavns Amt (DK/PPE) som ordfører —

på sin 60. plenarforsamling den 6.-7. juli 2005 (mødet den 6. juli) vedtaget følgende udtalelse:

⁽¹⁾ EUT C 128 af 29.5.2003, s. 53.

⁽²⁾ EUT C 128 af 29.5.2003, s. 56.

⁽³⁾ CdR 5/2002.

⁽⁴⁾ Seminar i Essex den 5. november 2004, Lars Abel, EU's udvidelse med Rumænien: udviklingen i decentralisering.

⁽⁵⁾ Tale holdt i akademiet for økonomiske studier, Bukarest, 28. februar 2005.

1. Regionsudvalgets synspunkter

1.1 Generelle bemærkninger om udvidelsesprocessen

Regionsudvalget

1.1.1 **glæder sig over**, at EU pr. 1. maj 2004 er udvidet med 10 nye medlemsstater;

1.1.2 **understreger**, at Bulgarien og Rumænien indgår i den igangværende udvidelsesproces, selv om tiltrædelsen af forskellige årsager finder sted på et senere tidspunkt;

1.1.3 **bifalder** de resultater og henstillinger, som Kommissionen forelagde Rådet og Europa-Parlamentet i sin periodiske rapport og i strategidokumentet om Bulgarien, Rumænien og Kroatien;

1.1.4 **er enig i**, at Bulgarien og Rumænien vil være i stand til at overholde de forpligtelser, der følger af EU-medlemskabet, vil opfylde de politiske Københavnskriterier og råde over en velfungerende markedsøkonomi;

1.1.5 **ser positivt på** udenrigsministrenes undertegnelse af tiltrædelsestraktaterne med Bulgarien og Rumænien den 25. april 2005, hvilket gør det muligt for disse lande at blive medlem af EU pr. 1. januar 2007, forudsat at de inden da har opfyldt tiltrædelseskriterierne;

1.1.6 **minder om**, at et nyttigt grundprincip i den hidtidige udvidelsesproces har været de enkelte ansøgerlandes evne til at opfylde tiltrædelseskriterierne;

1.1.7 **fremhæver** det nødvendige i efter forhandlingernes afslutning at fortsætte en intensiv overvågning af, om de forpligtelser, Bulgarien og Rumænien har indgået, også gennemføres systematisk;

1.1.8 **anser det** for hensigtsmæssigt ved hjælp af beskyttelsesklausuler at iværksætte foranstaltninger til løsning af tungtvejende problemer, som kan opstå inden tiltrædelsen eller i løbet af de første tre år efter tiltrædelsen;

1.1.9 **anerkender** den særlige karakter af den beskyttelsesklausul, som er aftalt med Bulgarien og Rumænien, og som med udgangspunkt i en henstilling fra Kommissionen og med enstemmig tilslutning fra medlemsstaterne kan udskyde tiltrædelsen med ét år; **noterer sig endvidere** at denne beslutning — hvis Rumænien støder på problemer inden for retlige og indre anliggender samt konkurrence — også kan træffes med kvalificeret flertal;

1.1.10 **understreger**, at det via en omfattende inddragelse af de observatører fra Bulgariens og Rumæniens lokale og regionale myndigheder, som efter undertegnelsen af tiltrædelsestraktaterne er tilsluttet Regionsudvalget, kan støtte disse myndigheders forberedelse på tiltrædelse af EU;

1.1.11 **erklærer sig rede til** gennem en aktiv informationspolitik at arbejde for en bred tilslutning til ratificeringen af Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse af EU;

1.1.12 **udtrykker tilfredshed med** Rumæniens og Bulgariens deltagelse i udformningen af traktaten om en forfatning for Europa og **støtter** i høj grad, at der igangsættes en kampagne inden for regionale og lokale samfund med det sigte at formidle og befordre forfatningens indhold som led i Fællesskabets regelværk for at øge borgernes tilknytning til og viden om EU's værdier og virkemåde;

1.1.13 **udtrykker tilfredshed med** formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råd den 16.-17. december 2004 om at indlede tiltrædelsesforhandlinger med Kroatien og **noterer sig**, at indledningen af tiltrædelsesforhandlinger er udsat, indtil det er konstateret, at landet samarbejder betingelsesløst med ICTY;

1.1.14 **støtter** formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råd den 16.-17. december 2004 om at indlede tiltrædelsesforhandlinger med Tyrkiet den 3. oktober 2005;

1.1.15 **understreger**, at dets medlemmer vil have mulighed for via partnerskaber med regionale eller lokale myndigheder i ansøgerlandene at støtte disse i deres forberedelse på EU-medlemskab.

1.2 Bemærkninger om den periodiske rapport om Rumæniens fremskridt hen imod tiltrædelse

Regionsudvalget

a. lokalt demokrati og decentraliseringsprocessen

1.2.1 **erkender** den positive udvikling, som Rumænien opnåede i 2004 på lokalstyreområdet i kraft af en udbygning af retsgrundlaget, herunder især revision af forfatningen, gennem indførelse af begrebet decentralisering, den ændrede strategi for administrativ reform, rammeloven om decentralisering og loven om præfekter⁽⁶⁾;

1.2.2 **udtrykker tilfredshed med** den bekræftede generelle konsensus i alle politiske partier om gennemførelse af en reform af den offentlige administration. Det hilser især de lokale og regionale myndigheders synspunkter og løfter om at deltage konstruktivt i Rumæniens tiltrædelsesproces velkommen, og **støtter** den rumænske regering, som blev etableret i december 2004, i videreførelsen af den administrative og fiskale decentraliseringsproces og styrkelse af det lokale selvstyre i overensstemmelse med bestemmelserne i det europæiske charter om lokalt selvstyre, som Rumænien officielt accepterede i 1997;

⁽⁶⁾ Rumæniens forfatning af 1991, revideret i 2003, rammelov nr. 339/2004 om decentralisering, lov nr. 340/2004 om indførelse af præfekter.

1.2.3 **tager hensyn til** de tiltag, som der lægges op til i det nye regeringsprogram ⁽⁷⁾ med hensyn til effektivitet i styreformen samtidig med, at der indføres fuld politisk og finansiel åbenhed på lokalt plan, og inddragelse af lokalstyret i den nationale beslutningstagningsproces i henseende til nærheds- og proportionalitetsprincippet;

1.2.4 **er enig i** Kommissionens synspunkter med hensyn til misforholdet mellem finansielle og menneskelige ressourcer i forbindelse med overførsel af ansvarsopgaver til det lokale plan, hvilket kan udgøre en fare for en effektiv offentlig forvaltning;

1.2.5 **understreger** den bydende nødvendighed af kvalificerede, motiverede og uafhængige tjenestemænd på lokalt og regionalt plan ved at man afsætter tilstrækkelige midler til uddannelsesprogrammer, overførsel af kompetencer via udveksling af god praksis med de lokale og regionale myndigheder i EU-landene og udformning af effektive incitamenter;

1.2.6 **erkender**, at uddannelse af menneskelige ressourcer til en moderne offentlig administration er en langvarig proces, men udgør et strategisk skridt, som det er nødvendigt at tage for at kunne tackle de nye udfordringer, som knytter sig til europæisk integration og forvaltning af strukturfonde;

1.2.7 **giver udtryk for bekymring** med hensyn til omfanget af den politiske migration før det seneste lokalvalg i 2004, som er iagttaget af adskillige uafhængige observatører ⁽⁸⁾. Og mener, at det er muligt at begrænse denne migration gennem en direkte og åben tildeling af offentlige midler ud fra objektive kriterier mellem de forskellige myndighedsniveauer og gennem en varig praksis med lokalt demokrati som værende »the only game in town«;

1.2.8 **understreger**, at korruption stadig er en kilde til bekymring på nationalt og lokalt plan, hvilket kan udgøre en fare for det lokale demokrati og for forvaltningen af offentlige og europæiske midler, og **opfordrer** derfor til nøje overvågning fra de europæiske institutioners side;

1.2.9 **støtter kraftigt** iværksættelsen af den opdaterede anti-korrupsionsstrategi, som den nye rumænske regering for nylig satte i værk, og som bør ledsages af en passende aflønning af dommere; **erkender** de specifikke tiltag, som er taget for at nedbringe antallet af korruptionsskabende situationer i de måneder, som er gået, siden den nye regering blev taget i ed og hvor den lovede, at Rumænien ville behandle dette spørgsmål som en prioriteret opgave;

1.2.10 **opfordrer stærkt** udenlandske virksomheder og offentlige myndigheder, som driver forretninger i Rumænien, og som korrupte embedsmænd retter skytset mod, til at fungere som korruptionsbekæmpere ved at nægte at betale bestikkelse

⁽⁷⁾ Den rumænske regering, *Regeringsprogram 2005-2008*, december 2004.

⁽⁸⁾ Ud over Europa-Kommissionens 2004-rapport henvises der også til den seneste rapport fra Europarådets Kommunalkongres om lokal- og regionalvalget i Rumænien den 6. juni 2004, hvor det anslås, at der var tale om en stigning i antallet af lokalt valgte politikere fra det tidligere regerende socialdemokratiske parti fra 27 % i 2000 til omkring 80 % i 2004, CG/Bur (11) 25 Strasbourg, 16. juli 2004.

og ved at informere de relevante myndigheder og derigennem bidrage til at fjerne korruption;

1.2.11 **godkender**, at lokale myndigheder aktivt inddrages i lovgivningsprocessen i kraft af et effektivt samråd på et tidligt tidspunkt om udformningen af love, som har betydning for de lokale og regionale myndigheders interesser og ansvarsopgaver;

1.2.12 **støtter** de lokale myndigheder i Rumænien i deres bestræbelser på at inddrage borgerne og de unge i samfundenes sociale og politiske liv og i lanceringen af offentlige kampagner til fremme af en moderne offentlig forvaltning;

b. den økonomiske udvikling

1.2.13 **anerkender** Rumæniens opfyldelse af det økonomiske kriterium om en markedsøkonomi, som, ledsaget af en ihærdig gennemførelse af strukturreformer, skal formå at klare konkurrencepresset og markedskræfterne inden for EU;

1.2.14 **noterer sig** de resultater, som Rumænien skal opnå på konkurrenceområdet, især ved at sikre, at den lovgivningsmæssige og institutionelle ramme fungerer effektivt, og **udtrykker tilfredshed** med regeringens seneste foranstaltninger på dette område ⁽⁹⁾ og de igangværende bestræbelser på at opnå en fuldt tilfredsstillende administrativ formåen; **ser positivt på** strukturreformerne, dvs. den reviderede nationale omstrukturingsstrategi og de individuelle forretningsplaner, som indebærer, at der ikke udbetales statsstøtte til stålindustrien fra 1. januar 2005 og frem til udgangen af omstrukturingsperioden ⁽¹⁰⁾, men **understreger**, at de sociale konsekvenser, som kan indvirke direkte på de regionale og lokale samfund, også bør tages med i billedet;

1.2.15 **er klar over** det nødvendige i fremskridt med hensyn til den retlige og offentlige administrations virkemåde, således at der kan tilvejebringes et bedre erhvervs-klima;

c. iværksættelse af Fællesskabets regelværk

1.2.16 **udtrykker tilfredshed med** fremskridtene i forbedelserne af iværksættelsen af strukturpolitikkerne og vedtagelsen af lovgivning, som indfører mekanismer og instrumenter med sigte på korrekt anvendelse af strukturfondene;

1.2.17 **bemærker**, at der er behov for en yderligere indsats for at styrke lokal- og regionalstyret, så der kan opnås garanti for korrekt iværksættelse af regelværket på områder, hvor der foreligger beføjelser, især inden for offentlige indkøbskontrakter, transport, infrastruktur, veje, miljø, socialpolitik, børnebeskyttelse og beskyttelse af mindretal, sundhed, uddannelse, kultur og grænseoverskridende samarbejde;

⁽⁹⁾ Beslutning truffet af formanden for Konkurrencerådet nr. 527/2004 (Statstidende nr. 64/19.01.2005), nr. 528/2004 (Statstidende nr. 82/25.1.2005) og den vedtagne vejledning i en mere proaktiv tilgang til håndhævelse af konkurrencereglerne nr. 36/22.2.2005.

⁽¹⁰⁾ En sammenfatning af omstrukturingsstrategien blev offentliggjort i Statstidende 127 af 9. februar 2005.

1.2.18 **bakker op om** styrkelsen af de regionale og lokale myndigheders administrative formåen på miljøområdet samt en bedre koordinering mellem dem indbyrdes og med andre relevante myndigheder, således at EU-lovgivningen kan gennemføres i nøglesektorer såsom vand og affaldsforvaltning, luftkvalitet, støj, naturbeskyttelse, industriforurening, kemikalier osv.;

1.2.19 **anerkender** de ret positive fremskridt i Roma-strategien, som blev vedtaget i 2001, og i iværksættelsen heraf, og **opfordrer til** en bedre koordinering mellem det lokale og centrale plan samt effektive tiltag på amtsplan på områder som erhvervs- og almen uddannelse, idet der bør tages højde for kulturelle og sociale rødder;

1.2.20 **påpeger**, at der er behov for yderligere konkrete forbedringer på lokalt, amts- og regionalt plan for at udvikle mekanismer til projektidentificering, -forvaltning, -overvågning og -evaluering, herunder især kapacitet til samfinansiering, så der nås op på det nødvendige niveau med hensyn til absorption af EU-midler senest i 2007;

1.2.21 **understreger**, at de lokale myndigheder med hensyn til det strukturfondsforberedende arbejde bør anvende EU's finansielle førtiltrædelsesstøtte bedst muligt;

1.2.22 **udtrykker tilfredshed med** den eksisterende nationale udviklingsplan 2004-2006, som udgør et godt første grundlag for den plan, som kræves under strukturfondene, og **opfordrer til** en mere indgående analyse med henblik på udformningen af den nationale udviklingsplan for 2007-2013 i tråd med Rumæniens opfattelse af samhørighedspolitikken og EU's overslag på dette område;

1.2.23 **tilskynder til**, at der lægges særlig vægt på samråds- og partnerskabsprincippet, herunder specielt en snævrere og aktiv inddragelse af lokale, amts- og regionale myndigheder såvel som sociale og ikke-statslige partnere ved udformningen af den nationale udviklingsplan 2007-2013, de operationelle programmer og den efterfølgende iværksættelse;

1.2.24 **opfordrer** derfor til, at der tilvejebringes bedre inddragelse og konsensus mellem amter inden for rammerne af eksisterende regionale strukturer og til en konkret involvering af lokalvalgte politikere af hensyn til gennemførelse af EU-programmerne, udformning af den fremtidige nationale udviklingsplan 2007-2013 og efterfølgende kontrol med og anvendelse af strukturfondene;

1.2.25 **tilskynder til**, at der skabes et solidt fundament for regionalpolitikken i Rumænien, hvor lokalstyret ikke alene opfordres til at deltage, men også engagere sig, i overensstemmelse med de territoriale samfunds interesser;

2. Regionsudvalgets henstillinger

Regionsudvalget

2.1 **udtrykker tilfredshed med** afslutningen af tiltrædelsesforhandlingerne og undertegnelsen af tiltrædelsestraktaten mellem Rumænien og Den Europæiske Union den 25. april 2005 og **anbefaler**, at samtlige EU-medlemsstater ratificerer traktaten i tide til, at EU kan byde Rumænien velkommen som et fuldgyldigt medlem fra 1. januar 2007;

2.2 **henstiller**, at der i tidsrummet forud for den fulde tiltrædelse gennemføres drøftelser om det regionalpolitiske ansvar i Rumænien og bestræbelserne på at styrke de lokale og regionale myndigheders position, således at Rumænien senest i 2007 kan påvise effektive lokale administrative strukturer, som formår at klare de krav og udfordringer, som knytter sig til EU-medlemskab;

2.3 **støtter** derfor, at der igangsættes en konstruktiv og resultatorienteret debat i Rumænien med fokus på decentralisering og regionalisering, med inddragelse af lokale og centrale myndigheder og EU-relevante organer, idet sigtet bør være at forbedre de eksisterende territoriale strukturer og beslutningsprocessen, således at regionalpolitikken kan udformes på effektiv vis og strukturfondene kan iværksættes efter 2007;

2.4 **ser frem til** at byde velkommen til 15 medlemmer, som repræsenterer regionale og lokale organer i Rumænien som observatører i Regionsudvalget, og beklager, at det ikke i tide har været muligt at nedsætte et blandet rådgivende udvalg med Rumænien;

2.5 **understreger**, at fremme af det regionale transeuropæiske samarbejde mellem medlemsstater og tiltrædelseslande medvirker til en effektiv anvendelse af strukturfondene og til integreringen i Europa som helhed;

2.6 **henstiller**, at der hurtigst muligt afholdes et eksternt arrangement i Rumænien, hvor de tematiske prioriteter ville være inddragelsen af de rumænske lokale og regionale myndigheder i Regionsudvalgets arbejde, decentraliseringsprocessen og reformen af den offentlige forvaltning. Arrangementet ville komme som en reaktion på den indbydelse fra Rumæniens sammenslutninger af lokale myndigheder, og ville rent konkret sikre, at Regionsudvalget regelmæssigt støtter de rumænske lokale og regionale myndigheder i deres bestræbelser på at fremme landets decentralisering yderligere og det lokale og regionale niveaus engagement i tilnærmelsen af Rumæniens lovgivning til EU's regelsæt.

Bruxelles, den 6. juli 2005

Peter STRAUB
Formand for
Regionsudvalget